

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU

Radnička cesta 80/7

10 000 Zagreb

KLASA: 612-07/15-04/91

URBROJ: 366-08-11-15-2

Zagreb, 22. prosinca 2015.

ZADARSKA ŽUPANIJA
NATURA - JADERA
JAVNA USTANOVA ZADAR

Prijeto: 14.1.2016	
612-07/15-04/91	Original
366-08-11-15-3	

**Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode
na području Zadarske županije Natura Jadera**

G. Mirko Đinđić, v.d. ravnatelja

Braće Vranjana 11

23 000 Zadar

**Predmet: Nacrt Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja
zaštićenih područja na području Zadarske županije za 2016. godinu
- mišljenje, daje se**

Poštovani,

dana 10. prosinca 2015. godine Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (dalje Agencija), zaprimila je zahtjev Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije Natura Jadera (dalje Javna ustanova) (Klasa: 612-07/15-04/91; Ur. broj: 2198-15-1 od 10. prosinca 2015.) za izdavanje mišljenja na prijedlog Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja na području Zadarske županije za 2016. godinu (dalje Godišnji program), sukladno članku 134. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13).

Ocjena prijedloga Godišnjeg programa

Nakon analize prijedloga Godišnjeg programa mišljenja smo da je prikladno strukturiran i da prati *Smjernice za izradu Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja*. Aktivnosti Javne ustanove predviđene za 2016. godinu svojim sadržajem odgovaraju potrebama očuvanja vrijednosti područja, te pridonose ostvarivanju ciljeva upravljanja. Stoga prijedlog Godišnjeg programa smatramo **primjerenim**.

Komentari

Predlažemo da se čišćenje plaže Sakarun (aktivnost 23.8. u Godišnjem programu) od naplavljenih listova posidonije ali i ostale morske vegetacije provodi ručno bez upotrebe

mehanizacije te bez potpunog uklanjanja istih, a prema preporuci Državnog zavoda za zaštitu prirode (danas Agencije) kroz projekt COAST, iz 2012 godine.

Vezano uz aktivnosti praćenja stanja ptica predlažemo da se prioritetno provede monitoring ptica gnjezdarica Malog i Velog Blata, uključujući močvarice te travnjačke vrste ptica: eje livadarke *Circus pygargus* i čukavice *Burhinus oedicnemus* na područjima u bližoj okolini ovih lokaliteta. Predlažemo da dr. Lukač kontaktira Vlatku Dumbović Mazal iz Agencije kako bi ste dobili podatke o slučajnim opažanjima navedenih vrsta iz arhive Agencije, a koji bi Vam pomogli u planiranju monitoringa.

Ovisno o potrebi i kapacitetima Javne ustanove, izuzetno bi bio koristan doprinos Javne ustanove pri preuzimanju i zbrinjavanju ozlijeđenih uginulih jedinki morskih sisavaca i kornjača u suradnji s nadležnim institucijama.

Predlažemo da tijekom godine pratite broj posjetitelja na interpretacijskim i edukacijskim sadržajima te programima na način da evaluirate njihovo zadovoljstvo istim, s ciljem praćenja učinka i postizanja boljih rezultata u daljnjim aktivnostima.

Predlažemo da prema Vašim mogućnostima, a u skladu s ciljevima očuvanja i potrebama praćenja stanja (monitoringa) vrsta i stanišnih tipova na nacionalnoj razini, u Godišnji program uvrstite neke aktivnosti monitoringa navedene u preporukama koje se nalaze u prilogu.

Nakon usvajanja Godišnjeg programa molimo Vas da nam isti pošaljete na znanje.

S poštovanjem,

PRIVREMENA RAVNATELJICA

Milica Bjelić

Prilog: Preporuke za praćenje stanja (monitoring) vrsta i stanišnih tipova

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije, n/r pročelniku Olivio Meštrović, B. Petranovića 8, 23000 Zadar– na znanje
3. Pismohrana, ovdje

Preporuke za praćenje stanja (monitoring) vrsta i stanišnih tipova

2014. godine izrađen je monitoring program za planinskog žutokruga: Jelić, D. i Baškiera, S. (2014): Nacionalni monitoring program za vrstu planinski žutokrug (*Vipera ursinii*), Hrvatsko herpetološko društvo – HYL.A. Izvještaj za Državni zavod za zaštitu prirode. Provođenje monitoringa ove vrste, uz angažiranje stručnjaka, preporučamo na lokalitetima Poštak i Lisac.

Predlažemo predvidjeti sredstva za praćenje porodijskih i hibernacijskih kolonija šišmiša u međunarodno važnim podzemnim skloništima kojih je pet na području Zadarske županije (Izvor rijeke Bijele, Vratolom, Velika Kusača, Golubnjača, Baldina jama) te kolonije šišmiša u Bokanjcu – tunelu za navodnjavanje. Potrebno je pratiti stanje šišmiša u crkvi Velika Popina (ili barem stanje objekta). Također, predlažemo pratiti stanje POVS područja HR4000006 Uvala Plemići dok se ne donese nacionalni protokol za praćenje šišmiša tehnikom hvatanja mrežama. Za konzultacije i koordinaciju vezano uz planiranje razdoblja praćenja i ispunjavanje standardnih Obrazaca za praćenje šišmiša u podzemnim objektima, odnosno Obrazaca za praćenje šišmiša u nadzemnim objektima možete se javiti Danieli Hamidović iz Agencije (daniela.hamidovic@dzzp.hr).

Preporuča se pratiti i stanje očuvanosti koraligenske biocenoze. Praćenje bi trebalo provoditi na lokacijama predloženim u monitoring programu (Garrabou, J., Kipson, S., Kaleb, S., Kruzic, P., Jaklin, A., Zuljevic, A., Rajkovic, Z., Rodic, P., Jelic, K., Zupan, D. (2014): Monitoring Programme for Reefs - Coralligenous Community, MedMPAnet Project), koji je dostupan na: <http://www.dzzp.hr/monitoring-pracenje-stanja/k/monitoring-pracenje-stanja-1441.html>.